

Joegoslavië-veteraan Cornel Nijman over steun partner:

‘Zij motiveert mij’

door Janke Rozemuller

Soms is de ‘partner van’ een stuk bekender dan de veteraan zelf.

Orianda Nijman-Dekker is de vrouw van Cornel Nijman, een veteraan met PTSS. Zij zit sinds 2003 in het bestuur van de afdeling Noord-Holland en zet zich al ruim tien jaar in voor goede zorg voor haar man.

Hoe ervaart hij die steun?

Cornel Nijman (38) wordt in 1993, na een minimale voorbereiding, als chauffeur/verbindelaar in VN-verband naar Joegoslavië uitgezonden. Er zijn regelmatig incidenten en daarnaast is er een voortdurende dreiging. Als de jonge dienstplichtig soldaat meldt dat een collega drugs gebruikt en er ook in handelt, wordt hij door die collega geterroriseerd. “Die dreiging in de eigen groep, dat is de grootste oorzaak van mijn PTSS. Niet de oorlog of de dingen die ik heb gezien, maar die geniepigheden en de dreiging, de angst dat hij me ’s nachts te pakken zou nemen of me in m’n rug zou schieten. Zoals hij letterlijk heeft bedreigd.”

Adequate hulp

Cornel woont net een half jaar samen met Orianda, als hij in 1999 helemaal doorslaat. Orianda (35). “Hij was helemaal in de war. Trok zijn uniform aan, werd helemaal wild, zwaaide met messen en deed een zelfmoordpoging.” Ze zoekt hulp en komt via veel omwegen terecht bij de SDV, de voorloper van het Veteraneninstituut. “Een hulpverleenster daar wist meteen dat het foute boel was en heeft ons heel adequaat doorverwezen naar het Centraal Militair Hospitaal (CMH). Ik denk nog wel eens terug aan haar alertheid op dit vlak, dit gebeurt namelijk lang niet altijd.” Uiteindelijk volgt een jarenlange behandeling in het CMH. Cornel: “Daar heb ik geleerd me staande te houden in het

dagelijks leven en om te gaan met het verleden.” Uiteindelijk belandt hij in het alternatieve circuit en gaat aan de slag met NEI-therapie, een methode om onverwerkte incidenten, trauma’s, fysieke klachten en emotionele problemen aan te pakken. “Het bevalt me goed. Ik heb minder last van agressie en ben rustiger en minder gespannen.”

‘Laat mij maar gaan en kies voor jezelf’, maar dat wil ze niet.’

Toch gaat het in 2008, na de geboorte van hun tweede kindje, weer helemaal mis. “Ik had nooit verwacht weer in zo’n diep gat te vallen. Langzaamaan gaat het wel iets beter. Het ergste vind ik dat ik continu moe ben en niet kan slapen. Uit testen is gebleken dat ik ongeveer acht keer per uur ‘wakker’ word.” Ook Orianda is het niet in de koude kleren gaan zitten. “Ik krijg nu de terugslag. Ik ben boos op de situatie en ik ben geschrokken dat hij weer zover kon terugvallen. Er is ook bijna nergens gehoor voor de partner van een PTSS’er, terwijl wij zo belangrijk zijn voor onze mannen.”

Cornel en Orianda Nijman met dochtert Kyara (4) en zoon Joshua (2). Foto: Karin Stroo.

Een maatschappelijk werker van de BNMO heeft Cornel onlangs doorverwezen naar het Sinai Centrum. Hij gaat daar niet alleen individueel in therapie, maar ook samen met Orianda en mogelijk later ook nog met de kinderen. “Ik heb er moeite mee dat ik niet de vader kan zijn, die ik zou willen zijn. Ik kan niet de dingen doen met mijn gezin die ik zou willen doen. Ik heb moeite met het accepteren van de beperkingen die bij PTSS horen, zoals niet volledig kunnen werken, niet de persoon kunnen zijn die ik ben en geen liefde naar mijn vrouw kunnen tonen.”

Belang gezin

Cornel vindt veel steun en begrip bij Orianda. “Dat is heel belangrijk voor mij. Het feit dat ze er nog steeds voor me is, doet me erg goed en geeft me vertrouwen. Zij motiveert mij om de strijd niet op te geven, om te zoeken naar nieuwe inzichten of wegen om ons gezin beter te laten functioneren. Ik baal ervan dat ik dit niet aan haar kan teruggeven op de manier die ik wil. Ik zeg vaak tegen

Orianda: ‘Laat mij maar gaan en kies voor jezelf’, maar dat wil ze niet.”

Ook de kinderen spelen een belangrijke rol. “Zij geven mij, net als Orianda, kracht. De liefde en warmte van onze dochter Kyara, en dit klinkt misschien vreemd, voel ik ook regelmatig. De ondeugende blik en kwajongensstreken van Joshua maken me aan het lachen en doen me wel eens aan mezelf van vroeger denken. Deze momenten helpen mij heel erg om door een moeilijke periode heen te komen.” Orianda durft na de tegenslag toch met hoop naar de toekomst te kijken. “Maar ook met een beetje angst voor de volgende dip. Gelukkig ben ik van mezelf een positief persoon en ga ik eerst weer voor een flink aantal goede jaren.” Cornel leeft van dag tot dag. “Er is elke dag de angst en onzekerheid om alles te verliezen, zoals mijn gezin, mijn baan en mijn woning. Ik probeer van elk goed moment te genieten. Wat de toekomst brengt, zal ik wel zien.”